

Filozofická
fakulta

Výroční zpráva

Centrum judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Akademický rok 2019/2020

Filozofická
fakulta

Vážené dámy, vážení pánové, vážení příznivci Centra judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových (CJS) Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (FF UPOL),

dovolte, abych Vás seznámila s **aktivitami naší instituce v akademickém roce 2019/2020**. Zatímco zimní semestr 2019 proběhl ještě za normálních podmínek, následující letní semestr a de facto celý kalendářní rok 2020 výrazně poznamenala pandemie COVID-19. Restrikce s ní spojené zasáhly do výuky, do výzkumu a prezentace jeho výsledků, ovlivnily mezinárodní akademickou i studentskou mobilitu, stejně jako konání populárně-naučných akcí pro veřejnost. I přesto se nám podařilo zůstat v aktivním módu, dokončit několik projektů a uskutečnit řadu akcí. Nebylo by to možné bez mimořádného nasazení všech členů CJS a zejména bez jejich odhodlání zorientovat se v novém prostředí, naučit se pracovat s online nástroji a přizpůsobit dosavadní postupy práce nové situaci. Za to jim všem patří velký dík a uznání.

Výuka ZS 2019/LS 2020

V oblasti výuky se nám na nově vzniklou situaci podařilo pružně zareagovat. Se studenty prvního ročníku, pro které je osobní kontakt v novém akademickém prostředí nejdůležitější, jsme ještě na podzim 2019 absolvovali tradiční **dvoudenní exkurzi po židovských památkách Čech a Moravy**. Navštívili jsme lokality spojené s dějinami menších židovských obcí ve východních Čechách. Rychnov nad Kněžnou, Žamberk a Dobrušku. Akce se zúčastnili již tradičně i studenti vyšších ročníků studia, kteří fungují jako tutoři nově zapsaných judaistů. Po nuceném zavedení distanční výuky v ČR na počátku letního semestru se nám podařilo většinu kurzů realizovat online, komunikace se studenty zůstala živá a v některých ohledech získala díky využití online nástrojů i nový rozměr. O tom, že se nám podařilo zachovat odpovídající kvalitu výuky, svědčí především pozitivní studentská evaluace, která již několik let probíhá na Univerzitě Palackého online.

CJS tradičně otvírá nejen kurzy pro studenty vlastních studijních programů, ale také kurzy pro zájemce z celé UP. V posledních několika letech zaznamenávají největší zájem jazykové kurzy, a to především kurzy arabštiny a také moderní hebrejštiny. Moderní hebrejštinu CJS aktuálně nabízí i pro veřejnost v rámci programu celoživotního vzdělávání.

Vyučující CJS také garantují a vyučují kurzy s judaistickou tematikou, integrované do studijních plánů příbuzných studijních programů (Religionistika, Germanistika, Bohemistika).

Filozofická
fakulta

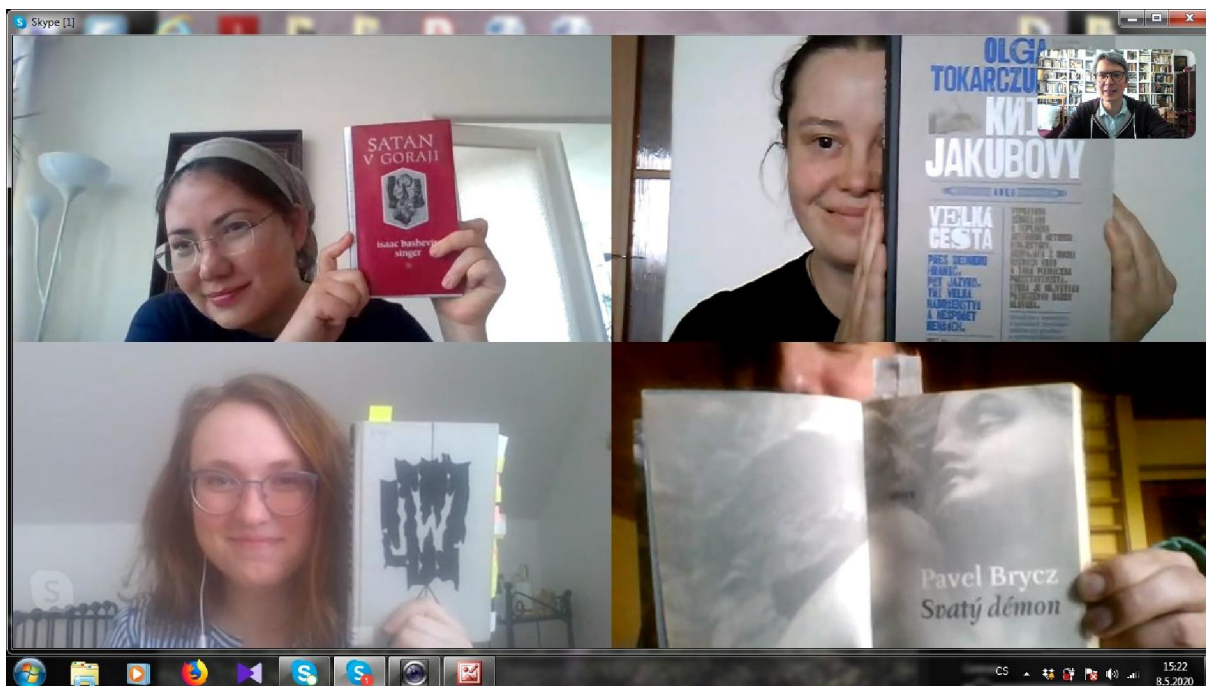

Foto: archiv CJS

I přes výpadek mezinárodních akademických mobilit v celém roce 2020 se nám podařilo zrealizovat alespoň zlomek z naplánovaných přednášek a kurzů, vedených lektory z partnerských zahraničních institucí. Ještě v zimním semestru vystoupil v CJS s přednáškou věnovanou základnímu vývoji jazyka jidiš **dr. Oren Roman z Univerzity v Haifě** (27.10.2019/CJS). Ve dnech 3.-7. listopadu realizovala blokový kurz k tématům *Arabic Amulets (types and usages)*, *Magic&Mysticism: Sufi dhikr and Abraham Abulafia* a *Jewish Sufism: Abraham Maimonides and his circle* **dr. Dora Zsom z ELTE**.

V rámci **Cyklu judaistických přednášek pro veřejnost**, který CJS pořádá ve spolupráci s odborníky z domácích i zahraničních spolupracujících institucí, vystoupili v zimním semestru tito přednášející s následujícími tématy: doc. Marek Preiss, Centrum Rafael, Praha: *Transgenerační přenos traumatu* (16.10.2019); vrchní zemský rabín Karol Sidon: *Derech chajim (Cesta života) - Maharalův komentář k Pirkej avot* (13.11.2019) a prof. Ingeborg Fialová-Fürst, Katedra germanistiky FF UPOL: *Biblické postavy (Mojžíš) a jejich obraz v německy psané literatuře* (4.12.2019).

Studentky a studenti judaistiky dokázali, že jsou také hraví, vynalézaví a především praktičtí. Pod vedením minimálně stejně vynalézavé dr. Lenky Uličné vytvořili v rámci semináře „Hmotná kultura

Filozofická
fakulta

v judaismu“ tyto praktické návody, které Vám v době pandemie i po ní mohou přijít vhod v kuchyni i ve svatyni. Návod na háčkovanou kipu lze najít zde: <https://youtu.be/iwuVHg-ap1M>, kuchařku nazvanou The Cookbook for the Perplexed zde: https://www.instagram.com/the_cookbook_for_the_perplexed/

Ocenění

Publikace kolektivu **T. Visi, T. Bibring, D. Soukup (eds.), *Berechiah ben Natronai ha-Naqdan's Works and Their Reception / L'oeuvre de Berechiah ben Natronai ha-Naqdan et sa réception***, Bibliothèque de l'Ecole des Hautes Etudes, Sciences Religieuses (BEHE 182). Turnhout: Brepols, 2019, která se stala výstupem projektu “Life and work of Berechiah ben Natronay ha-Nakdan” (ČAČR), získala významné ocenění: **Čestné uznání rektora UP za rok 2019.**

Výzkum a projekty

Členové CJS pokračovali ve svých výzkumných projektech podporovaných zahraničními i domácími grantovými institucemi:

“Averroes Edition” (Thomas Institute, Univerzita v Klíně nad Rýnem, Německo)

“Revitalisation of the Moravian Jewish Heritage Research” (exceletní výzkumný projekt, UPOL, 2017-2020)

Projekt **„Podpora malých strategicky významných oborů na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci“** (UPOL, 2016-2020), zaměřený na meziuniverzitní spolupráci. CJS v rámci tohoto projektu rozijí společné aktivity zejména s Pražským centrem židovských studií (PCŽS; Univerzita Karlova v Praze).

Úspěšně odstartovalo i několik nových projektů:

Výsledkem spolupráce s partnerskou institucí Thomas Institute Univerzity v Kolíně nad Rýnem pod vedením doc. Tamase Visiho se stal významný projekt **“Academic Jewish Studies Research Consortia. 'Hebrew Science in a European Context : Research Collaboration Olomouc-Cologne”** (The Rotschild Foundation Europe, 2019-2023)

CJS získalo v rámci projektu **Academic Jewish Studies - Jewish Language Teaching Fellowship** (The Rotschild Foundation Europe, 2020-2023) podporu pro výuku hebrejštiny rodilým mluvčím. Od letního semestru 2020 v CJS vyučuje Mgr. Peer Friedmann.

V rámci projektu IGA (FF UPOL) **„Židovská kulturní a intelektuální historie Olomouce – specializovaná interaktivní mapa“** vznikla aplikace pro chytré mobilní telefony, provázející uživatele atraktivní formou

Filozofická
fakulta

„městské hry“ po dějinách židovské obce v Olomouci. Aplikace v české, anglické a německé jazykové verzi reaguje na aktuální zájem o židovskou historii a kulturu jako o součást národní historické a kulturní paměti. Tento zájem saturuje kvalitním obsahem, schopným zprostředkovat relevantní informace srozumitelným a poutavým způsobem a stává se tak účinným nástrojem jak pro zatraktivnění města v oblasti turistického ruchu, tak pro prevenci narůstající xenofobie a antisemitismu ve společnosti.

Konference, workshopy

Mezinárodní letní škola “*Schismatics, Heretics, and Religious Crisis: Frankism and the Turbulent 18th Century in East Central European Jewry*”, připravovaná ve spolupráci s Hebrejskou univerzitou v Jeruzalémě (finančně podpořená European Association for Jewish Studies), která byla plánována na srpen 2020, musela být z důvodu pandemie COVID-19 přesunuta na srpen 2021. Letní škola přivítá na 20 domácích i zahraničních studentů, kteří se budou účastnit přednášek a workshopů expertů v oboru, jakými jsou Prof. Pavel Maciejko (Johns Hopkins University), Prof. Rachel Elior (HUJI), Prof. Avishai Bar-Asher (HUJI), Prof. Tamas Visi (UPOL), Dr. Daniel Soukup (UPOL), Prof. Martin Elbel (UPOL) a Prof. Pavel Sládek (UK).

Ve dnech 20.-22. listopadu 2019 se uskutečnil **8. Mezinárodní studentský workshop *Judaism and Jewish Studies in the Modern World. The Students Voice.*** CJS ve spolupráci s Pražským centrem židovských studií přivítalo studenty z Německa, Švýcarska, Polska, Rakouska, Maďarska, Ukrajiny, Švédska a Velké Británie k třídnímu workshopu věnovanému židovské historii a kultuře, letos se zvláštním důrazem na téma „prostor“. Své vnímání prostoru ukázali studenti v nejrůznějších oblastech: od světoznámé knihovny Aby Warburga přes vizualizaci ghetta v Łódži, rekonstrukci židovského urbánního prostoru v předválečném Stockholmu až po rozmanitá témata literární a filozofická. Příspěvky komentovali vedle pedagogů FF UP a FF UK také hosté ze Středoevropské univerzity v Budapešti, Haifské univerzity a Kyjevsko-mohyljanská akademie. Přestože pro mnohé studenty to byla vůbec první možnost, jak vystoupit s příspěvkem v angličtině na mezinárodním sympoziu, úroveň jejich prezentací by snesla srovnání s běžnými akademickými konferencemi.

Filozofická
fakulta

Pozvání na konferenci přijal i Marcin Wodzinsky z Vratislavské univerzity, který dal účastníkům nahlédnout do zákulisí Historického atlasu chasidismu (2018).

Foto: Vojtěch Duda, 15. listopad 2019

Mezinárodní mobilita

I přes značně omezené možnosti cestování v souvislosti s pandemií COVID-19 v roce 2020 pokračovaly i nadále zejména studentské mobility. V rámci projektu Erasmus+ absolvovali celkem 4 studenti CJS FF UPOL semestr na **Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě** a na univerzitě **Bar Ilan** v Ramat Gan. 1 studentka doktorského studijního programu z Bar Ilan absolvovala studijní pobyt na CJS FF UPOL a soustředila se zde na dokončení své disertační práce, věnované problematice umění (komiksu) v Tereziánském ghettu.

Filozofická
fakulta

Ve dnech 17.2.-2.3.2020 realizovalo CJS v Uměleckém centru UPOL **výstavu Judity Matyášové *Židovské děti v Dánsku***. Výstava spojená s přednáškou pro veřejnost a workshopem pro studenty CJS a dalších programů UPOL se uskutečnila za podpory Dánského velvyslanectví v České republice, zastoupeného panem Michaellem Bennettem Jensenem a pod záštitou statutárního města Olomouce, zastoupeného náměstkem primátora, panem Karlem Konečným.

Foto: Vojtěch Duda, 17. února 2020

Podrobnější informace najdete na našem webu: <https://judaistika.upol.cz>

na mikrowebu: <http://newstudujjudaistiku.upol.cz/>

a na Facebookovém profilu katedry: <https://www.facebook.com/CJSFFUP>.

Filozofická
fakulta

Na webu CJS se můžete také nově seznámit s našimi úspěšnými absolventy:
<https://judaistika.upol.cz/uchazeci/uspesni-absolventi/>

Děkujeme Vám za pozornost, spolupráci a projevenou přízeň a budeme se těšit, že i v dalším akademickém roce budeme moci sdílet naše aktivity nejen se studenty a kolegy z CJS a z dalších institucí UPOL, se zájemci z domácího a zahraničního akademického prostředí, ale i s příznivci z řad široké veřejnosti. Jsme přesvědčeni, že tzv. třetí role univerzity, spočívající ve vztahu ke společnosti nad rámec role vzdělávací a výzkumné, by měla nadále nabývat na důležitosti a soustředíme se na zprostředkování výsledků výzkumu široké veřejnosti kvalitní a srozumitelnou formou.

Za CJS

Ivana Cahová. Ph.D., vedoucí katedry